

Procedure gezamenlijke toegang ouders

Veelgestelde vragen en antwoorden

Over de procedure

1. Wat is de pilot procedure gezamenlijke toegang ouders?

De procedure gezamenlijke toegang ouders is een procedure waarin ouders van minderjarige kinderen zich samen met één deelnameformulier tot de rechter kunnen wenden bij onderlinge familierechtelijke juridische geschillen. Ouders worden in die procedure aangemoedigd om samen aan een oplossing te werken.

2. Wat is het doel van de procedure gezamenlijk toegang ouders?

Het doel van de procedure gezamenlijk toegang ouders is om zo goed mogelijk te voorkomen dat familierechtelijke geschillen tussen ouders met minderjarige kinderen verergeren.

Dit is niet alleen voor ouders zelf, maar ook voor kinderen positief. De procedure heeft ook tot doel om een betere verbinding te maken met hulpverlening aan gezinnen in familierechtelijke geschillen.

3. Evaluatieonderzoek

Om te onderzoeken of de pilot inderdaad zorgt voor positieve resultaten en voor meer tevredenheid bij ouders en kinderen, vullen ouders die meedoen aan deze procedure ook een vragenlijst in. Ook voor kinderen is er een korte vragenlijst. Het onderzoek wordt uitgevoerd door de Universiteit Utrecht en de Vrije Universiteit Amsterdam en staat los van de inhoud van de procedure. De vragenlijst kan online worden ingevuld en uw privacy en anonimiteit zijn gewaarborgd.

4. Bij welke rechtbanken kunnen ouders terecht voor deze procedure?

Ouders kunnen voor de procedure gezamenlijk toegang ouders alleen terecht bij de rechtbank Den Haag en de rechtbank Oost-Brabant.

5. Voor wie is deze procedure bedoeld?

Deze procedure is hoofdzakelijk bedoeld voor ouders met minderjarige kinderen, die uit elkaar gaan of zijn én die nog niet zelf op alle punten tot (volledige) overeenstemming kunnen komen. Het gaat om ouders die er wel samen uit willen komen en waarvan de advocaten ook verwachten dat dit lukt met een snelle tussenkomst van de rechter.

6. Welke juridische geschillen kunnen ouders aan de rechter voorleggen?

In de 'procedure gezamenlijke toegang ouders' kunnen geschillen over (een wijziging van) de onderstaande onderwerpen worden voorgelegd:

- het gezag over hun kinderen;
- de hoofdverblijfplaats van hun kinderen;
- de zorg- of omgangsregeling met hun kinderen;
- de informatie- en consultatieregeling over hun kinderen;
- de kinder- en/of partneralimentatie;
- de woning;
- de afwikkeling van de huwelijksgoederengemeenschap of eenvoudige gemeenschap van ongecompliceerde aard.

De rechtbank Den Haag behandelt in tegenstelling tot de rechtbank Oost-Brabant (locatie 's-Hertogenbosch) ook complexere geschillen over de vermogensrechtelijke afwikkeling van het huwelijk of de affectieve relatie.

Als ouders een geschil hebben over een onderwerp dat niet voorkomt in bovenstaande opsomming dan kunnen zij aan de rechtbank voorleggen of het geschil zich toch leent voor de procedure.

7. Wie beoordeelt of de zaak geschikt is voor deelname aan de procedure?

De rechter beoordeelt of de zaak geschikt is voor deelname aan de procedure. Tegen dit oordeel staat geen bezwaar of beroep open.

8. Er loopt nog een andere procedure tussen de ouders bij de rechtbank. Mogen ouders zich dan toch voor deze procedure opgeven?

De rechter beoordeelt van geval tot geval of dit kan.

9. Wanneer is een zaak niet geschikt voor deelname?

Een zaak is niet geschikt wanneer de zaak juridisch, financieel of in de persoonlijke situatie van de ouders en/of de kinderen te ingewikkeld is of al te veel is geëscaleerd. Denk hierbij aan zaken waarin vaststaat dat sprake is van een ernstig psychiatrisch ziektebeeld bij (één van) betrokkenen, of ernstig huiselijk geweld. Ook de complexiteit van de vermogensrechtelijke afwikkeling en complicaties van internationaal privaatrechtelijke aard kunnen een reden zijn om de zaak niet in deze procedure te behandelen.

Hoe doen ouders mee?

10. Hoe melden ouders een zaak aan voor de procedure "gezamenlijk toegang ouders"?

Ouders vullen samen een deelnameformulier in. Het deelnameformulier wordt vervolgens door één gezamenlijke advocaat, of twee advocaten gezamenlijk ondertekend en bij de rechtbank ingediend. In het deelnameformulier geven ouders samen aan waar zij het over eens zijn, en waarover niet.

11. Waar kunnen ouders het formulier voor deelname downloaden?

Dit formulier wordt geplaatst op www.rechtspraak.nl en is na inloggen (met advocatenpas) te vinden achter het tabblad 'Formulieren & inloggen' □ familie- en jeugdrecht. Advocaten dienen dit formulier te mailen naar het e-mailadres: Regiolab.rboost-brabant@rechtspraak.nl

Met dit formulier verzoeken ouders om te worden toegelaten tot de procedure gezamenlijke toegang ouders. De ouders horen snel of ze zijn toegelaten. Als de ouders zijn toegelaten, worden zij uitgenodigd voor het gesprek.

12. Aan welke voorwaarden moeten ouders voldoen om aan deze procedure deel te nemen?

Om aan de procedure deel te nemen moeten de ouders aan de volgende voorwaarde voldoen:

- het deelnameformulier moet volledig zijn ingevuld en ingediend;
- alle bijlagen die volgens het deelnameformulier nodig zijn, moeten zijn ingediend;
- de zaak moet worden aangebracht door een familierechtadvocaat.

Dat is: een advocaat met inschrijving specialisatie personen- en familierecht bij de Raad voor de Rechtsbijstand; een advocaat met een registratie personen- en familierechtadvocaat in het rechtsgebiedenregister NOVA; een vFas advocaat.

13. Moeten ouders naast het deelnameformulier nog andere stukken indienen?

De rechter laat na ontvangst van het deelnameformulier en de bijlagen weten of nog nadere informatie nodig is of dat er handelingen moeten worden verricht (bijv. taxatie, doorgeven laatste stand van zaken van de hulpverlening) zodat voor iedereen al vóór de zitting duidelijk is waar het gesprek over zal gaan. Pas als het dossier 'compleet' is volgens de rechter, worden ouders toegelaten tot de procedure.

14. Wanneer weten ouders of zij deel mogen nemen aan de procedure?

Ouders krijgen uiterlijk de 5e werkdag na indiening van het formulier bericht van de rechtbank of zij mogen deelnemen.

15. Wat als maar één ouder aan de procedure wil meedoen, maar de andere ouder niet?

In dat geval is deze procedure niet geschikt. Ouders kunnen deze procedure alleen starten als zij dat allebei willen.

Hoe ziet de procedure eruit?

16. Is na het indienen van het deelnameformulier de zaak aanhangig bij de rechtbank?

Nee, de zaak is pas aanhangig bij de rechtbank vanaf het tijdstip waarop het papieren exemplaar van het deelnameformulier met de bijlagen door de griffie is ontvangen.

Met de indiening van de digitale stukken geven ouders aan dat zij mee willen doen aan deze procedure. De zaak wordt nog niet ingeboekt, er wordt nog geen registratienummer aan gekoppeld en het verzoek wordt nog niet ingeschreven in het huwelijksgoederenregister.

17. Mogen de andere stukken ook per mail worden ingediend?

Nee, dat mag niet. Met uitzondering van het verzoek om toelating, kunnen andere berichten aan de rechtbank of (nadere) stukken alleen in papieren vorm door middel van een F-formulier worden ingediend, met voorafgaande toestemming van de andere ouder en onder gelijktijdige toezending van een papieren afschrift aan de eventuele andere advocaat en de raad voor de kindbescherming.

18. Wanneer kunnen de ouders op zitting komen?

Ouders die mogen deelnemen aan deze procedure mogen binnen vier tot zes weken nadat de zaak aanhangig is op zitting komen.

19. Op welke dagen vinden de zittingen plaats?

De zittingen voor deze procedure zullen plaatsvinden op dinsdagen en vrijdagen.

20. Hoe zit het met het griffierecht?

Ouders betalen ieder het griffierecht dat zou gelden als zij een gemeenschappelijk verzoek tot echtscheiding zouden indienen.

Wanneer een zaak in deze pilotprocedure moet worden omgezet naar een procedure op tegenspraak, betalen ouders ieder het gebruikelijke griffierecht waarop het reeds betaalde bedrag in mindering wordt gebracht.

21. Is de zitting digitaal?

Nee, de zitting is niet digitaal. De behandeling van de zaak vindt plaats in een zittingszaal. De rechtbank zorgt ervoor dat er voorzorgsmaatregelen in verband met het coronavirus zijn getroffen.

22. Hoe ziet de opstelling in de zittingszaal eruit?

Om het gesprek tussen de rechter, de ouders en de hulpverlening actief en meer gezamenlijk te laten zijn, is de opstelling in de zittingszaal aangepast. Ouders en hun advocaten, de hulpverlening, de rechter en de griffier zitten in een driehoeksopstelling (hoefijzervorm).

23. Wie zijn er tijdens de zitting bij?

Tijdens de zitting zijn sowieso aanwezig:

- de ouders;
- de advoca(a)t(en);
- de rechter;
- de griffier.

De rechter kan ook andere personen uitnodigen, zoals een vertegenwoordiger van de raad voor de kindbescherming, iemand van de hulpverlening of een casushouder. De rechtbank informeert de raad voor de kindbescherming standaard dat een zaak wordt behandeld. De raad kan altijd op eigen initiatief besluiten de zitting bij te wonen.

24. Mogen ouders een tolk meenemen?

Ja, dat mag.

25. Is er ook een kindgesprek?

Nieuw is dat de rechter kinderen de mogelijkheid kan bieden een steunfiguur mee te nemen naar het gesprek met de rechter. Een steunfiguur is een persoon waarbij het kind zijn hart kan luchten maar die niet betrokken is bij het geschil.

Kinderen worden op een andere dag door de rechter gehoord dan de dag waarop ouders naar de rechtbank komen. Op dit moment worden kinderen vanaf 12 jaar opgeroepen voor een kindgesprek en vanaf 16 jaar in alimentatiegeschillen. Mogelijk worden in de loop van de pilot ook kinderen jonger dan 12 jaar voor een kindgesprek uitgenodigd.

26. Moet de advocaat een toga aantrekken in de zittingszaal?

Ja, de advocaat moet ook een toga aantrekken in de zittingszaal. De rechter en de griffier hebben ook een toga aan.

27. Mag de advocaat pleiten of pleitaantekeningen overleggen?

Nee, pleiten of pleitaantekeningen overleggen is niet toegestaan.

28. Wat kunnen de ouders van de rechter verwachten tijdens de zitting?

De rechter onderzoekt op zitting actief wat deze ouders en hun kind(eren) in deze situatie nodig hebben om tot een einde van hun ouderschapsconflict te komen. Dat kan bijvoorbeeld zijn het begeleiden van verdere schikkingsonderhandelingen, het geven van een voorlopig oordeel, het verwijzen naar hulpverlening of het geven van een beslissing van de rechter.

29. Wat gebeurt er als ouders er helemaal uitkomen op zitting?

Dan stelt de rechter een proces-verbaal of beschikking op met de afspraken tussen ouders. Deze afspraken zijn bindend.

30. Wat gebeurt er als ouders er toch niet uitkomen tijdens de zitting?

Wanneer blijkt dat ouders er tijdens de zitting niet geheel uitkomen, voert de rechter regie op het vervolgtraject, zodat de ouders in de tijd tot een volgende zitting (of beschikking) kunnen werken aan concrete stappen naar een gezamenlijke oplossing.

31. Als de rechter een (tussen)beschikking geeft, is deze beschikking bindend?

Ja, de (tussen)beschikking is bindend.

32. Kunnen ouders in hoger beroep?

Ja, dat kan.

33. Als de ouders er toch niet uit zijn gekomen, kunnen zij dan een procedure op tegenspraak starten?

Ouders kunnen zelf tot aan het einde van het (vervolg)gesprek aangeven dat zij de procedure willen omzetten in een procedure op tegenspraak. Daarna niet meer. Bij een omzetting naar een zaak op tegenspraak volgt een naheffing van het griffierecht tot het bedrag dat ouders voor een dergelijke procedure verschuldigd waren.

Overige vragen

34. Hoe lang duurt de pilot?

De periode waarbinnen ouders zich kunnen aanmelden voor deelname aan de Procedure gezamenlijke toegang, is van 1 april 2021 tot 1 oktober 2023. Oorspronkelijk was de looptijd tot 1 april 2023, maar deze is met een half jaar verlengd. De totale looptijd van de pilot is langer, omdat de behandeling van de zaken die tegen het eind van de periode van 2 en een half jaar zijn aangemeld nog doorloopt.

35. Is de procedure gezamenlijk toegang ouders verplicht?

Nee, deze procedure is niet verplicht. De procedure op tegenspraak blijft toegankelijk.

36. Kunnen de procedure gezamenlijk toegang ouders en de procedure op tegenspraak naast elkaar lopen?

Nee, de procedures kunnen niet naast elkaar lopen.

Regiolab rechtbank Oost-Brabant

april 2023